

Vieringen in de Stille Week

Protestantse Gemeente Edam



Canterbury Cathedral, kerkreis Engelse reformatie 2015

Voorwoord

In de Stille week, tussen Palmпасen en Pasen is er op maandag tot en met zaterdag elke avond om 19:30 uur een viering in de Protestantse Gemeente Edam. De vieringen worden gehouden in Protestantse kerk de Swaen. We volgen Jezus tot onder het kruis, in verhalen, liederen en gebeden.

Op maandag, dinsdag en woensdag is er een avondgebed. Het is stil als we binnenkomen in de kerkruimte. De liturgische kleur is paars, de kleur van boete en inkeer. De gebeden zijn in wisselspraak met de gemeente, de liederen zingen we zonder nadere aankondiging. De Bijbelteksten zijn dit jaar gekozen uit de afscheidsrede van Jezus (Johannes 14-16).

Op Witte Donderdag vieren wij de maaltijd van de Heer. Wij voegen ons in een lange traditie door op deze avond, brood en wijn met elkaar te delen. De liturgische kleur op deze avond is wit, de kleur van het feest.

Op Goede Vrijdag gedenken wij het lijden en sterven van onze Heer. We lezen het lijdensverhaal uit het evangelie naar Lucas. De lezingen worden afgewisseld door liederen en stilte. De kleur is paars, kleur van boete en inkeer. Aan het eind van de dienst zwijgt het orgel, het licht dooft. We dragen de Paaskaars de kerk uit en verlaten de kerk in stilte.

Op Stille Zaterdag willen we samen waken en wachten op het licht. Dat doen we met liederen uit de traditie van Taizé, prachtige viool- en fluitmuziek, gedichten, teksten en stilte. Van het donker gaan wij naar het licht.

Dat wij in deze vieringen iets mogen ervaren van het geheim van ons geloof, van het geheim van Pasen, wens ik ons allen toe.

*ds. Juup van Werkhoven-Romeijn
maart 2016*

Hij was een Jood en zijn reis ging door Israël.

Ook in zijn tijd was dat niet zonder spanning en gevaar.

Het laatste stuk van zijn reis voert Hem naar Jeruzalem. Zware wolken pakken zich samen boven de stad en boven zijn hoofd.

Vernedering, lijden, dood. Zijn verhaal lijkt te eindigen in een zwart gat van wanhoop en mislukking. Lijkt...

En wij?

Wij gaan met Hem mee. Op een afstandje. Omdat we er maar zo weinig van begrijpen. Wat zoekt Hij hier, in de stad van zijn dromen? En wat zoeken wij eigenlijk in zijn spoor? (...)

We proberen in woorden en verhalen zijn gezicht te zien. Zijn stem te horen in de stilte van een kerk en op de bodem van ons hart. Tot we zijn tranen zien, tot zijn lachen ons verwarmt, tot zijn ontroering de haren op onze armen overeind zet. Tot zijn lijden onze pijn wordt en zijn opstanding onze inspiratie om te leven. Het is een verhaal dat zich iedere keer opnieuw voltrekt in ons eigen hart en hoofd.

We vinden woorden en gebaren, gebruiken en gebeden die de kerk van alle eeuwen heeft gebruikt om dat verhaal te vertellen. Kleuren en geuren, stilte en opwinding, donker en licht, een week lang,

Het zijn grote woorden die gebruikt worden:

liefde, lijden, vernedering, troost, dood, opstanding.

Woorden waarvan we niet verwachten dat we de diepte kunnen peilen.

Maar zonder die woorden gaat het ook niet.

Bron: Intercity Bestemming Pasen, een uitgave van de Raad van kerken in samenwerking met de Katholieke Bijbelstichting

Orde van dienst voor het avondgebed op maandag

Het is stil in de kerk

Aansteken van de kaarsen

Bemoediging

Vg. Onze Hulp is in de Naam van de Heer
a. die hemel en aarde gemaakt heeft

Drempelgebed

Vg. Gij, die er voor ons zijt
en ons elkaar gegeven hebt
schemp ons een hart
a. doorzichtig en zuiver
Vg. geef ons een geest
a. vast en moedig
Vg. dat wij voortgaan op de weg
die uw Zoon voor ons uitging
a. breng ons terecht, God.
Vg. breng ons weer thuis
en doe ons wonen in uw zegen
a. Amen

Openingslied 296 'Die de morgen ontbood'

Lezing Psalm 116

Lied 25a 'Mijn ogen zijn gevestigd'
1 cantorij; 2 allen

Schriftlezing Johannes 14, 1-20

Stilte

Lied 558 'Jezus om uw lijden groot'

Gedicht

Interludium

cantorij zingt: 'Auf Gott allein will hoffen ich', Felix Mendelssohn-Bartholdy.

Gebeden

Vg. Moge ons gebed als wierook opstijgen voor Uw aangezicht

a. Moge het, als wij onze handen opheffen,
een avondoffer voor U zijn.

Vg.

Elke voorbede afgesloten met:

Vg. Zo bidden wij samen en zingen

a. Lied 367k 'Hoor ons bidden, God, en luister'

Onze Vader Lied 369b

Avondlied 246b 'De maan is opgekomen'

1 cantorij; 2 allen; 3 cantorij; 5 en 7 allen

God, onze Vader,

van U zijn de eeuwen en de tijden,
de dagen en de nachten.

Laat niet toe dat wij leven

alsof wij niets meer te verwachten hebben.

Wek in ons hart de heilzame onrust

omwille van het uur waarop uw Zoon zal wederkomen,
Jezus Christus onze Heer.

*Liedboek 2013 'Zingen en bidden in huis en kerk',
p. 1256*

Lied 'Als Gij ons zegent'
cantorij, antifoon allen

Solo: Dat wij gezien zijn in uw ogen,
 en dat in ons uw licht niet dooft.

antifoon:

Als Gij ons ze - gent nu hier de a - vond valt,
dan nog is de nacht als een licht om ons heen.

cantorij Dat Gij ons steeds tot leven blijft bewegen,
 uw Adem over onze leegte waait -
a. antifoon

cantorij Geef ons elkaar als onderdak van vrede,
 dat wij elkaar steeds lezen bij uw licht -
a. antifoon

cantorij Op hoop van zegen gaan wij door het donker,
 als Gij uw Naam in onze dromen schrijft. -
a. antifoon

Zegenbede

Vg. Zegene ons God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest
a. Amen

Orde van dienst voor het avondgebed op dinsdag

Het is stil in de kerk

Aansteken van de kaarsen

Bemoediging

- Vg. Onze Hulp is in de Naam van de Heer
a. die hemel en aarde gemaakt heeft

Drempelgebed

- Vg. Niet om te oordelen zijt Gij gekomen, God
maar om te zoeken wat verloren is,
om te bevrijden wie in schuld en angst gevangen zijn,
om ons te redden als ons hart ons aanklaagt.
a. Neem ons zoals wij hier aanwezig zijn
met heel dat zondige verleden van de wereld

-stilte-

- Vg. Gij zijt toch groter dan ons hart,
groter dan alle schuld.
a. Gij zijt de schepper van een nieuwe toekomst,
een God van liefde
tot in eeuwigheid.
Amen

Openingslied 296 'Die de morgen ontbood'

Lezing Psalm 42

Lied 137a 'Toen wij zaten langs het water'
1 cantorij; 2, 3 en 4 allen

Schriftlezing Johannes 15, 1-15

Stilte

Lied 547 'Met de boom des levens'

1 cantorij; 2 allen; 3 cantorij; 4 allen; 5 cantorij; 6 allen

Gedicht

Interludium

cantorij zingt: God so loved the world – Stainer

Gebeden

Vg. Moge ons gebed als wierook opstijgen voor Uw Aangezicht

a. Moge het, als wij onze handen opheffen,
een avondoffer voor U zijn.

Vg.

Elke voorbede afgesloten met:

Vg. Zo bidden wij samen en zingen

a. 367k 'Hoor ons bidden, God, en luister'

Onze Vader Lied 369b

Avondlied 248 'De dag door uw gunst ontvangen'

1 cantorij; 2 allen; 3 cantorij; 4 allen

Lied 'Als Gij ons zegent'

Zie maandag, p. 5

Zegenbede

Vg. Zegene ons God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest

a. **Amen**

Orde van dienst voor het avondgebed op woensdag

Het is stil in de kerk

Aansteken van de kaarsen

Bemoediging

- Vg. Onze Hulp is in de Naam van de Heer
a. die hemel en aarde gemaakt heeft

Drempelgebed

- Vg. Here God,
Gij die het licht geschapen hebt
en de duisternis hebt overwonnen;
wij danken U
dat Gij ons deze dag genadig hebt bewaard.
Wij vragen U:
reken ons niet aan wat wij verkeerd deden;
keer ons om naar U toe
en laat ons niet vallen uit uw handen.
- a. Breng ons bij elkaar,
Bescherm ons door uw liefde.
Amen

Openingslied 296 'Die de morgen ontbood'

Psalm 88

Lied 91a 'Wie in de schaduw Gods mag wonen'
1 allen; 2 cantorij; 3 allen

Schriftlezing Johannes 16, 5-16

Stilte

Lied 556 'Alles wat over ons geschreven is'
1 allen; 2 cantorij; 3 allen; 4 cantorij; 5 allen

Gedicht

Interludium

cantorij zingt: 'Dank sei unserm Gott', Schutz

Gebeden

Vg. Moge ons gebed als wierook opstijgen voor Uw Aangezicht

a. Moge het, als wij onze handen opheffen,
een avondoffer voor U zijn.

Vg.

Elke voorbede afgesloten met:

Vg. Zo bidden wij samen en zingen

a. 367k 'Hoor ons bidden, God, en luister'

Onze Vader Lied 369b

Lied 253 'De zon daalt in de zee'

1 cantorij; 2 en 3 allen

Lied 'Als Gij ons zegent'

Zie maandag, p. 5

Zegenbede

Vg. Zegene ons God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest

a. **Amen**

Orde van dienst voor Witte Donderdag

Om te beginnen

Het is stil in de kerk

Preludium

Preludium: "O Lamm Gottes unschuldig" (BWV 1095 J. S. Bach)

Welkom - Aansteken van de kaarsen

allen gaan staan

Lied Psalm 67 vers 1 en 2

Bemoediging en Groet

Vg. Onze hulp is in de Naam van de HEER

a. Die hemel en aarde gemaakt heeft

Vg. Die trouw houdt tot in eeuwigheid

a. En niet laat varen het werk van zijn handen

Vg. Genade zij u en vrede van God, onze Vader,
en van onze Heer Jezus Christus

a. Amen

allen gaan zitten

Gebed

Vg. ... zo bidden wij samen en zingen

a. Lied 547 vers 2

Laten wij dan bidden in dit aardse dal
dat de lieve vrede ons bewaren zal,
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

De schriften

Lezing Exodus 12,1-11, 14-15

Lied 723 'Waar God de Heer zijn schreden zet'

Lezing 1 Korintiërs 11:23-26

Lezing Johannes 13, 1-15

Lied 569 'Toen Jezus wist: nu is gekomen'

Preek

Meditatieve muziek

*"Sei gegrüset, Jezu gütig" (J.S. Bach – Schemelli Gesangbuch)
Orgel en blokfluit.*

De tafel

Voorbeden en stil gebed

Geloofsbelijdenis lied 340b

Inzameling van de gaven en voorbereiding van de tafel

Tafelgebed

Vg. De Heer zij met u!

a. Zijn vrede met u!

Vg. Goede God,

wij danken U,

want Gij zijt onze bondgenoot op leven en dood.

Gij hebt ons geroepen

om als Uw volk op weg te gaan

door water en woestijn

naar het land van belofte.

Uw woord wijst ons de weg,

Uw Geest houdt ons in leven.

(...)

Ja, gezegend zijt Gij, God onze Vader,

en gezegend is Jezus

die met zijn komst

ons leven met Uw Naam heeft verbonden

Hij is U trouw gebleven en heeft ons liefgehad

tot het bittere eind van zijn eenzame gang.

Hij heeft voor ons uit de doortocht gemaakt
door de engte van de dood
naar de ruimte van het leven,
door de nacht van onze duisternis
naar de morgen van Uw licht.
Hij haalde ons aan tafel en bediende ons met zijn liefde.

Lied 567 vers 1 en 2, alleen instrumentaal

Daarna zingt de gemeente

Lied 567 'Hij onthaalde ons aan tafel' vers 1, 2, 3, 4, en 5

Laat Uw Geest zijn woorden vervullen,
nu wij doen wat Hij ons opdroeg.
Want hij heeft in de nacht van de overlevering
dat is de nacht die wij nu gedenken,
het brood genomen,
daar de dankzegging over uitgesproken
het gebroken en aan de zijnen gegeven, en gezegd:
neemt en eet dit is mijn lichaam voor U;
doet dit tot mijn gedachtenis.
Zo heeft hij ook de beker genomen
daar de dankzegging over uitgesproken,
hem rondgegeven en gezegd: drinkt allen daaruit,
deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed;
doet dit, zo dikwijls ge die drinkt, tot mijn gedachtenis.

Lied 567 vers 1 en 2, alleen instrumentaal

Daarna zingt de gemeente

Lied 567 'Hij onthaalde ons aan tafel' vers 1, 6 en 7

Vg. Zo gedenken wij dan goede God,
de weg en het geheim van Jezus Christus.
Wij bidden U, zend Uw Geest over deze gaven
van brood en wijn,
tekenen van Uw toekomst.

Zend Uw heilige Geest in ons midden
en voeg ons allen tezamen tot een levende gemeenschap
die U eert en dient, recht doet aan mensen
vrede sticht op aarde
en hoopvol Uw dag tegemoet gaat,
met allen die wij voor Uw aangezicht gedenken

....

met allen die ons zijn voorgegaan,
met wie ons lief waren
en die we moesten verliezen ...
met de heiligen van naam
en de ontelbare vergetenen,
heel Uw mensenvolk, genodigd aan Uw maaltijd.
Gezegend zijt Gij, o God,
in goede en kwade dagen,
voor altijd en eeuwig
door Jezus Christus, onze Heer.
In zijn naam bidden wij

- a. Onze Vader,
die in de hemelen zijt,
uw Naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome; uw wil geschiede,
gelijk in de hemel, also ook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen

Vredegroet

Vg. De vrede van de Heer zij met u allen

a. Zijn vrede ook met u

Wij wensen elkaar de vrede van Christus

Nodiging

Delen van brood en wijn

Lied 117d 'Laudate omnes gentes'

*Tijdens de ronddeling van brood en wijn zingen wij lied 117d
(Psalm 117 vers 1): Looft, alle volken, looft de HEER.*

Dankgebed na de maaltijd

Lied 118 'Laat ieder 's Heren goedheid prijzen' vers 1

Zending en zegen

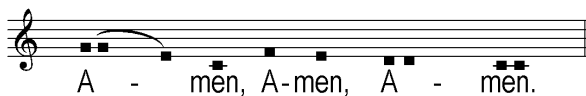
Slotlied 263 'Wees Gij mijn toevlucht'

Eerste keer alleen instrumentaal, daarna zingen wij alle coupletten

Zegen

Vg.

a.



Orde van dienst voor Goede Vrijdag

*Wij gedenken het lijden en sterven van de Heer.
Het is stil in de kerk*

Votum

vg. Onze hulp is in de naam van de Heer
a. die hemel en aarde gemaakt heeft

Lezing Psalm 22, 7-19

Lied 130 'Uit diepten van ellende' vers 1 en 3

Gebed

Lezing van het Lijdensverhaal

Lied 562 'Ik wil mijn gaan vertroosten' vers 1

Lezing 1 Lukas 22:39-53

Lied 558 'Jezus om uw lijden groot', vers 1, 2 en 4

Lezing 2 Lukas 22:54-62

Lied 649 'O Heer, blijf toch niet vragen', vers 1, 3 en 5
de organist speelt het lied één keer voor

Lezing 3 Lukas 22:63-23:12

Lied 558 'Jezus om uw lijden groot', vers 1, 6 en 7

Lezing 4 Lucas 23:13-25

Lied 547 'Met de boom des levens' vers 1, 2 en 3

Lezing 5 Lukas 23:26-43

Lied 586 'Zie de mens die in zijn lijden'
de organist speelt het lied één keer voor

Lezing 6 Lucas 23: 44-46

De paaskaars wordt gedooft.

-stilte-

Lezing 7 Lukas 23:47-56

Lied 590 'Nu valt de nacht', vers 1 en 2

-stilte-

Gebeden

Voorbede

Elke voorbede sluiten we af met:

vg. Laat ons de Heer bidden

a. 367^e 'Heer, onze God, wij bidden U, verhoor ons'

Stil gebed

Onze Vader

zie p. 14

Lied 590 'Nu valt de nacht', vers 3 en 4

-stilte-

Het licht gaat uit.

De Paaskaars wordt de kerk uitgedragen.

Na een korte stilte verlaten we de kerkzaal.

Orde van dienst voor Stille Zaterdag

Het is stil in de Kerk

Stille zaterdag. De dag tussen Goede Vrijdag en Eerste Paasdag. Voor de Joden is zaterdag de sabbat. De sabbat begint op vrijdag na zonsondergang en eindigt zaterdag na zonsondergang. De nieuwe dag is daarom in zekere zin nu al begonnen. En dus staan we vanavond niet alleen stil bij de dood van Jezus, maar we mogen ook al verlangend uitzien naar het licht van Pasen, het licht van de nieuwe dag. Vanavond willen we waken, wachten en verwachten.

Stil gebed

Groet

Vg. In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest

a. Amen

Lied 256 'Blijf met uw genade bij ons'

Lezing Psalm 27

Gebed

Waken

Lied 'Blijf bij Mij'

t. Talzé
m: J. Berthier

Blijf bij Mij en waak hier met Mij,
wa-kend en bid-dend, wa-kend en bid - dend.

Lezing Waken - Marcus 14:32-42

Lied 'Blijf bij Mij'

Lezing Graflegging - Marcus 15:40-47

Stilte

Met geweld begraven
werd de liefde Gods.
Rest haar niets dan
rusten in de harde rots?

Sytze de Vries – Tussentijds 155

Door het donker naar het licht

Lied 895 'De noche iremos / Wij gaan de nacht door'

Lezing Genesis 1:1-5, Johannes 1:1-5, 14-18

Ik grens
aan twee kanten
aan het licht:
ik word verwekt
en ik ga dood:
een spiegel
kijkt in een Spiegel

Hans Andreus

Lied 598 'Als alles duister is'

Lezing Ik zal jullie terugzien - Johannes 16:16-22

Korte Meditatie

Lied 921 Chiste Lux mundi

Gebed

Acclamatie na elke voorbede:

Lied 103e 'Bless the Lord'

Stilte

Onze Vader

Zie p. 14

Lezing Wie zal de steen van het graf weggrollen? - Marcus 16, 1-3

Licht

Lezing Licht – Johannes 8:12

Lied 139d 'Heel het duister is vol van luister'

Licht

Wij delen licht met elkaar

Zegenbede

(...)

en, Heer (ik spreek je toch maar weer zo aan,
ofschoon ik me nauwelijks daar iets bij voorstel,
maar ik praat liever tegen iemand aan
dan in de ruimte en zo is dit wel

de makkelijkste manier om wat te zeggen), -
...hoe moet dat nu, waar blijf ik met dat licht
van mij, van jou, wanneer het vallen, weg in

het onverhoeds onnoemelijke begint?
Of is het dat jij me er een onverdicht
woord dat niet uitgesproken hoeft voor vindt?

Laatste gedicht – Hans Andreus

Voorgangers: ds. Juup van Werkhoven Romeijn
en leden van de Kerkenraad
m.m.v. de Nicolaas Cantorij o.l.v. Els Hermanides
Organisten Frans Koning, Nico Vriend (Witte Donderdag)
en Jan Ginkel (Goede Vrijdag)
Blokfluit José Menzo, altviool Emmely Siebrecht, dwarsfluit Judith van
Werkhoven

Wilt u a.u.b. deze Liturgie in de kerk laten?